

Asia: VN/33836/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain ja harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne valvontalain 1 §:ään ehdotetusta muutoksesta ja sen vaikutuksista (Kunnan hyte-järjestämistehtävän valvonta).

-

Kommenttinne valvontalain 4 §:ään ehdotetusta muutoksesta ja sen vaikutuksista (Vaativaa sosiaalihuoltoa tuottavan palveluyksikön määritelmä).

Esitysluonnoksessa ei oteta tarkemmin kantaa palveluyksikön käsitteeseen, muutoin kuin vaativaa sosiaalihuoltoa tuottavan palveluyksikön määritelmän osalta. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tuo esille, että Soteri-rekisteröinnin osalta keskeinen palvelupisteen määritelmä jää edelleen valvontalain ulkopuolelle. Palveluyksikön ja palvelupisteen määritelmät ovat olennaisia myös omavalvontasuunnitelmien laatimisen kannalta.

Kommenttinne valvontalain 9 §:ään ja 24 §:n 1 momenttiin ehdotetuista muutoksista ja niiden vaikutuksista (Palveluntuottajan henkilöstön kielitaidosta huolehtiminen)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue näkee lisäyksen kielitaidosta huolehtimisesta olennaisena, sillä henkilöstön kielitaidolla on keskeinen rooli asiakas- ja potilasturvallisuuden sekä laadukkaiden palveluiden varmistamisessa. Maininta riittävästä kielitaidosta on kuitenkin tulkinnanvarainen ja voi johtaa erilaisiin tulkintoihin palveluntuottajien, palvelunjärjestäjän sekä valvontaviranomaisen puolesta, minkä vuoksi yhtenäiset tulkintaohjeet ovat tarpeellisia.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tuo myös esille, että muiden kuin suomenkielisten asiakkaiden määrä on kasvussa ja kielitaitoa tarkasteltaessa on tärkeää huomioida muut kuin suomea äidinkielenään puhuvat asiakkaat ja heidän tarpeensa.

Kommenttinne valvontalain 18 §:ään ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:ään ehdotetuista muutoksista ja niiden vaikutuksista (Velvoitteidenhoitoselvityksen pyytäminen ja laatiminen)

-

Kommenttinne valvontalain 24 §:ään ehdotetuista 2 ja 3 momentista ja niiden vaikutuksista (Palvelunjärjestäjän omavalvontaan ja lastensuojelun sijaishuollon valvontaan liittyvät tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudet)

Laissa säädettäisiin palvelunjärjestäjän velvollisuudesta omavalvonnalla varmistaa, että sen järjestämisvastuulle kuuluvia palveluja tuottavan palveluntuottajan henkilöstöllä on riittävä kielitaito palvelujen tuottamiseksi kielilainsäädännössä ja muussa lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisesti. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue korostaa kuitenkin työntekijän roolia kielitaidon varmistamisessa, sillä palvelunjärjestäjän keinot puuttua palveluntuottajan henkilöstön kielitaitoon ovat rajalliset.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pitää lisäystä palvelunjärjestäjän oikeudesta saada ja käyttää salassapitosäätöjen estämättä omavalvonnan toteuttamiseksi välttämättömiä asiakastietoja perusteltuna. Tiedonsaantioikeudesta säättäminen valvontalaissa selkeyttää sääntelyä ja antaa yksiselitteisen perusteen asiakastietojen käsittelyyn.

Kommenttinne valvontalain 26 ja 27 §:ään ehdotetuista muutoksista ja niiden vaikutuksista (Omavalvonnan raportointi)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pitää perusteltuna muuttaa omavalvontaa koskevan seurannan tekemistä vähintään kuuden kuukauden välein, sillä tämä mahdollistaa palvelunjärjestäjille ja palveluntuottajille mahdollisuuden toteuttaa seuranta joustavammin organisaation omaan raportointi- ja seurantasykliin sidottuna.

Kommenttinne valvontalain 2 ja 28 §:ään ehdotettavista muutoksista ja niiden vaikutuksista (Vuokratyöntekijöiden rikostaustan selvittäminen)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pitää ehdotusta kannatettavana.

Kommenttinne valvontalain 45 §:ään ehdotetuista muutoksista ja niiden vaikutuksista (Viranomaisvalvonnan tiedonsaantioikeudet)

-

Kommenttinne 47 a §:n sääntelystä koskien Pohjanmaan hyvinvointialueen tehtäviä, ohjausta ja rahoitusta kansallisena asiakas- ja turvallisuuden asiantuntijaviranomaisena.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pitää tarkoituksenmukaisena sitä, että asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämistä varten Pohjanmaan hyvinvointialue toimii kansallisena asiakas- ja potilasturvallisuuden asiantuntijaviranomaisena (Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus). Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen tehtävät tulee kuitenkin määritellä niin, että ne tosiasiallisesti vastaavat hyvinvointialueiden tarpeisiin ja edistävät valtakunnallisesti asiakas- ja potilasturvallisuutta ja sen

kehittämistä. Esimerkiksi käynnissä oleva Turvallinen lääkehoito -oppaan päivitys on valtakunnallisesti keskeisessä roolissa turvallisen lääkehoidon toteuttamisessa.

Kommenttinne väliaikaisen sääntelyn voimassaolon ja julkisten palveluntuottajien siirtymäajan jatkamisesta ja niiden vaikutuksista

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pitää perusteltuna julkisten palveluntuottajien siirtymäajan jatkamista, jotta rekisteröintimenettely Lupa- ja valvontavirastossa ehtii vakiintua. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pitää tärkeänä, että Soteri-rekisteriä on ehditty kehittämään niin, että se vastaisi niin sanotun master-rekisterin vaatimuksiin ja näin välttyttäisiin samojen tietojen päällekkäiseltä toimittamiselta eri rekistereihin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue huomauttaa, että yksityisten palveluntuottajien väliaikainen sääntely vaikeuttaa hyvinvointialueiden sekä itsemaksavien asiakkaiden mahdollisuutta varmistaa palveluntuottajien rekisteröinti ennen kuin Soteri-rekisterin julkinen tietopalvelu on käytettävissä.

Muut kommenttinne esitysluonnoksesta

Esitysluonnoksessa ei oteta kantaa valvontalain 29 ja 34 §:n mukaisiin ilmoitusvelvollisuuksiin, jotka arviointimuistion lausuntopyynnön yhteydessä on nostettu esille. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue näkee tarpeellisena, että ilmoitusvelvollisuuksista muodostetaan nykyistä yhtenäisempi kokonaisuus välttämällä osittain päällekkäisiä velvoitteita.

Sahanen Sara
Vantaa-Keravan hyvinvointialue